

OBČINA ŠKOFJA LOKA

Kabinet župana

Mestni trg 15, 4220 Škofja Loka ♦ T: 04 511 23 00 ♦ F: 04 511 23 01 ♦ E: obcina@skofjaloka.si ♦ U: www.skofjaloka.si

Številka: 354-0002/2018

Datum: 06.09.2018

OBČINA ŠKOFJA LOKA OBČINSKI SVET

- ZADEVA:** Predlog poročila za obravnavo na seji OS ŠKOFJA LOKA
- PRIPRAVIL:** Občinska uprava Občine Škofja Loka, Oddelek za okolje, prostor in občinsko redarstvo
- NASLOV:** **PROGRAM VARSTVA OKOLJA ZA ZRAK ZA OBDOBJE 2014 – 2019 – poročilo o izvajanju za leto 2017**
- POROČEVALEC:** Tatjana Bernik, vodja oddelka za okolje, prostor in občinsko redarstvo
- PREDLAGATELJ:** Župan mag. Miha Ješe
- PREDLOG SKLEPA:** Občinski svet Občine Škofja Loka je sprejel poročilo o izvajanju programa varstva okolja za zrak v letu 2017

Priloge:

- Kazalniki stanja okolja
- Masno in koncentracijsko onesnaževanje v občini Škofja Loka za leto 2017

I. UVOD

Občinski svet Občine Škofja Loka je na svoji redni 31. seji dne 10. aprila 2014 sprejel Program varstva za zrak za obdobje 2014 -2019 za Občino Škofja Loka. Skladno s sklepom OS št. 391 z dne 10. april 2014 je občinska uprava dolžna enkrat letno do konca prvega četrtletja poročati občinskemu svetu o doseganju ciljev programa.

Pravna podlaga:

Zakon o lokalni samoupravi v 21. členu določa, da so skrb za varstvo zraka, tal, vodnih virov, varstvo pred hrupom, zbiranje in odlaganje odpadkov ter druge dejavnosti varstva okolja izvirne naloge nalog lokalne skupnosti, ki jih določi z odlokom ali so določene z zakonom. Za izvajanje teh nalog Občina pridobiva podatke, jih obdeluje ter opravlja statistično, evidenčno in analitično funkcijo za svoje potrebe.

Zakon o varstvu okolja (v nadaljevanju ZVO) v 38. členu določa, da so mestne občine dolžne pripraviti in potrditi program varstva okolja. Program varstva okolja in operativne programe za svoje območje sprejme mestna občina, lahko pa tudi druga občina ali širša samoupravna lokalna skupnost, ob smiselni uporabi določb 35., 36. in 37. člena tega zakona. Občinski programi varstva okolja (v nadaljnjem tekstu OPVO) posameznih občin ne smejo biti v nasprotju z Resolucijo o nacionalnem varstvu okolja in nacionalnimi operativnimi programi varstva okolja.

V skladu z določili Zakona o varstvu okolja so posamezni viri onesnaževanja okolja, to so podjetja, ki so vir različnih emisij snovi in energije v okolje, dolžni občinam, na območju katerih obratujejo, pošiljati letna poročila o obratovalnem monitoringu svojih emisij snovi v okolje. Poročila o obratovalnem monitoringu emisij snovi v okolje so poročila o meritvah emisij snovi v zrak, meritve industrijske odpadne vode, meritve hrupa in elektromagnetnega sevanja ter meritve vpliva na kakovost podzemne vode.

Občina Škofja Loka ni razvrščena med mestne občine, zato zakonsko ni zavezana k izdelavi OPVO. Namen OPVO je hitro zaznavanje obremenjevanja okolja in okoljskih pritiskov ter uspešno zmanjševanje onesnaževanja ter s tem izboljšava kakovosti življenjskega okolja občanov. OPVO temelji na veljavni zakonodaji in sprejetih operativnih programih, vendar ni tako strog in se okoljskih problemov loteva bolj operativno in na lokalni ravni, zato so izboljšave v kakovosti življenjskega okolja tudi bolj opazne.

Na osnovi prejetih poročil o obratovalnem monitoringu podatke vnesemo v Kataster onesnaževalcev, izdelamo Poročilo o masnem in koncentracijskem onesnaževanju in kazalnike stanja okolja.

II. OBRAZLOŽITEV

1. Kazalnik stanja okolja

Program varstva okolja za zrak je sestavljen iz poročilo o stanju okolja in program oz. ukrepov varstva okolja. Za doseganje zastavljenih ciljev so določeni kazalniki, ki smo jim določili ničelne in ciljne vrednosti in jih spremlja občinska uprava. Tekom spremljanja stanja ugotavljamo, da je smiselno izvesti korekcijo nekaterih kazalnikov kar je smiselno izvesti ob zaključku obdobja izvajanja programa.

2. Kataster onesnaževalcev za leto 2017

Seznam podjetij, ki so vir obremenjevanja okolja na območju občine Škofja Loka in so v skladu z zakonodajo dolžna izvajati obratovalni monitoring emisij snovi v okolje, je sestavljen na osnovi podatkov Agencije RS za okolje, ki so na razpolago na svetovnem spletu. Na osnovi tega seznama je občina Škofja Loka pozvala podjetja, vire onesnaževanja, ki obratujejo na njenem območju, da ji pošljejo poročila o obratovalnem monitoringu za leto 2017. Zavezanci za izvajanje obratovalnih monitoringov emisij snovi v okolje so navedeni v tabeli 2-1 Poročila o masnem in koncentracijskem onesnaževanju.

Na osnovi prejetih poročil o obratovalnem monitoringu emisij snovi v okolje je bil najprej izpolnjen Kataster onesnaževalcev za leto 2017, ki je dostopen na spletni strani občine Škofja Loka in prostorsko prikazuje lokacijo posameznih izpustov v okolje ter podatke o tem ali je posamezen izpust snovi v okolje skladen z zakonodajo ali ne. Obstoječi seznam virov onesnaževanja smo dopolnili tudi z viri hrupa na območju Občine Škofja Loka.

Občina Škofja Loka vodi kataster onesnaževalcev, ki je objavljen na spletnem portalu PISO https://www.geoprostor.net/piso_int/ewmap.asp?obcina=SKOFJA_LOKA.

V katastru onesnaževalcev so tako na voljo podatki o obremenjevanju okolja za obdobje 2012 -2017.

Ugotovitve katastra onesnaževalcev:

V letu 2017 v občini Šk. Loka niso bile ugotovljene čezmerne obremenitve okolja pri nobenem zavezancu za izvajanje obratovalnega monitoringa snovi v okolje. Novi zavezanci za izvajanje obratovalnega monitoringa hrupa, ki so prikazani v tabeli 2-2, so bili v letu 2018 pozvani, da predložijo meritve hrupa. Kljub zakonodajnim zahtevam, večina teh zavezancev meritve ni imela, zato bomo njihova poročila o meritvah hrupa v okolju vključili v poročilo za leto 2018.

Podjetja, ki niso poročala, bomo ponovno pozvali k tej obveznosti. V primeru neodzivnosti, bomo o tem obvestili pristojno inšpekcijo.

3. Poročilo o masnem in koncentracijskem onesnaževanju za leto 2016

Glede na koncentracijo snovi, ki jo nek vir izpusti v okolje (mg snovi/ l odpadne vode, mg snovi/m³ zraka), so zakonsko določene mejne vrednosti, ki jih vir onesnaževanja ne sme preseči. Dejanske podatke o velikosti onesnaževanja okolja nekega vira pa dobimo s pomočjo podatkov o njegovem masnem obremenjevanju okolja v določenem obdobju.

Masno obremenjevanje okolja pomeni emisijo snovi ali energije v okolje, izraženo v masnih enotah v določeni časovni enoti (npr. t/leto; kg/uro) - emisija snovi v zrak npr. pove koliko ton prahu izpusti nek vir onesnaževanja v zrak v razdobju ene ure oziroma enega leta.

Koncentracijsko obremenjevanje okolja pomeni količino snovi, ki jo vir izpusti v okolje v določeni merski enoti (v litru odpadne vode ali v m³ zraka). Emisija snovi v vode (mg/l) npr. pove, koliko mg snovi vir onesnaževanja emitira v površinske vode v 1 litru odpadne vode. Tako na primer vrednost za Fe: 2 mg/l pove, da vir onesnaževanja z odpadnimi vodami v vsakem litru odpadne vode emitira tudi 2 mg železa.

Za izdelavo poročila smo količine emitiranih snovi v zrak povzeli iz Ocen letnih emisij snovi v zrak, ki so nam jih posredovali zavezanci, kjer smo sešteli količine posameznih emitiranih snovi iz posameznih izpustov. Količine emitiranih snovi v površinske vode z odpadnimi vodami smo pridobili iz poročil o obratovalnih monitoringih, kjer so navedene letne količine posameznih snovi na izpustih iz posameznih naprav.

Ugotovitve Poročila o masnem in koncentracijskem onesnaževanju za leto 2017:

V letu 2017 na področju **emisij snovi v zrak** ni bilo ugotovljenega nobenega čezmernega obremenjevanja. Emisije snovi v zrak (skupni prah, formaldehid, vodikov sulfid, Ni in Cu) so bile v letu 2017 nižje kot v letu 2016. Emisije onesnaževal CO, NO_x, SO₂, HCl, HF, fenola, amonijaka in vsote organskih spojin I. nevarnostne skupine pa so bile višje, vendar še vedno bistveno nižje kot leta 2012.

Najpomembnejši vir emisij snovi v zrak v Občini Škofja Loka je KNAUF INSULATION, ki je uspel v obdobju od 2012 do 2017 znižati emisijo vseh pomembnejših onesnaževal zraka, z izjemo fluora in njegovih spojin izraženih kot HF. Po navedbi podjetja te snovi izvirajo iz naravnih surovin (kamnin). Primerjava meritev emisij snovi v zrak iz tovarne Knauf Insulation lokacija Trata, leta 2017 z leti 2015 in 2016 ni relevantna, ker je bila proizvodnja linija L2 v rekonstrukciji in ni delovala v stabilnih pogojih. V začetku leta 2015 je proizvodnja linija L2 prenehala z obratovanjem in so zato vrednosti meritev v letih 2015, 2016 in 2017 posledica ne-obratovanja proizvodnje linije L2. Polno obratovanje proizvodnje linije L2 in drugih dveh proizvodnih linij poteka od 14.9.2017, ko so za L2 pridobili uporabno dovoljenje.

Ugotavljamo, da so na območju Občine Škofja Loka v letu 2017 emitirane količine onesnaževal (skupni prah, formaldehid, vodikov sulfid, Ni in Cu) nižje kot v letu 2016. Emisije onesnaževal CO, NO_x, SO₂, HCl, HF, fenola, amonijaka in vsote organskih spojin I. nevarnostne skupine pa so bile višje, vendar bistveno nižje kot leta 2012.

V letu 2017 na področju **emisij snovi v vode** in javno kanalizacijo nismo ugotovili nobenega čezmernega onesnaževanja. V Občini Škofja Loka imajo vsa podjetja speljane iztoke odpadnih voda v javno komunalno kanalizacijo, ki se zaključuje s KČN Škofja Loka velikosti 45.600 PE, kar pomeni, da v občini Škofja Loka direktnih iztokov odpadnih vod v površinske vode ni.

Iz letnih poročil o obratovalnih monitoringov odpadnih vod je razvidno, da obe KČN (Škofja Loka in Reteče) obratujeta skladno z zakonodajnimi zahtevami in nista čezmerni vir obremenjevanja okolja, obe KČN emitirata snovi v okolje pod mejnimi vrednostmi.

Po rekonstrukciji KČN Škofja Loka se je občutno zmanjšala emisija snovi v površinske vode. Glede na leto 2013 so bile emisije v vode v letih 2014-2017 občutno manjše, kar kaže, da je bila rekonstrukcija KČN Škofja Loka uspešna in ima pozitiven učinek na vode (reko Soro).

Julija 2018 je začela veljati nova Uredba o mejnih vrednostih **hrupa v okolju**, ki je postavila nove mejne vrednosti za gostinske lokale, ki uporabljajo na zunanjih površinah zvočne naprave in obratujejo ob sobotah po 16. uri ali ob nedeljah ali dela prostih dnevih. Za njih ne veljajo mejne vrednosti za celoletno povprečje, ampak ekvivalente vrednosti hrupa, kar pomeni, da so se za njih znižale dovoljene vrednosti za emisijo hrupa v okolje. V Občini Škofja Loka nismo nadzorovali gostinskih lokalov glede izvajanja meritev hrupa v okolju. Verjetno so nove strožje zahteve za emisije hrupa v okolju za gostinske lokale, ki velikokrat obratujejo v neposredni okolici stanovanjskih hiš, priložnost, da se uredi tudi to področje v Občini Škofja Loka.

4. Spremljanje onesnaženosti zraka v občini Škofja Loka

Občina Škofja Loka si je za strateški cilj zadala ohranjanje dobre kakovosti zunanjega zraka. Skladno z operativnim ciljem Programa varstva zraka, april 2014, smo v letu 2016 pričeli z aktivnostmi za vzpostavitev mreže merilnih postaj za spremljanje kakovosti zraka. Glede na cilje določene v Celostni prometni strategiji, iz junija 2017, smo v to mrežo vključili tudi spremljanje hrupa v okolju.

Konec leta 2017 SMO vzpostavili SmartCity IOT omrežje, na katerega so priključeni indikativni merilniki za spremljanje kakovosti zraka, hrupa in meteoroloških podatkov. Lokacije merilnih mest, ki sestavljajo merilno mrežo, so bile izbrane po strokovnih kriterijih in se nahajajo na avtobusni postaji v Škofji Loki, v Virmašah, v Frankovem naselju, na Trati (v bližini železniške postaje Škofja Loka) in na Godešiču. Z merilniki merimo trdne delce (PM 10, 2,5 in 1) dušikov dioksid (NO₂), ogljikov oksid (CO) in ozon (O₃) ter meteorološke podatke: temperatura, vlaga in pritisk. Izmerjene podatke prikazujemo v obliki AQI – Air Quality Index.

Merilni sistem deluje od januarja, v sredini julija pa je možno rezultate spremljati preko internetne povezave <https://api.iot.opt.si/www/map/?user=57bee5ca6c93e32c5f61fed3>. V začetku julija je bilo izvedeno tudi prvo redno servisiranje naprav. Merilne naprave so še vedno v testnem obratovanju, ki je namenjen spremljanju in preverjanju pravilnega delovanja naprav in njihovega uravnavanja ter umerjanju celotnega sistema. Rezultati poskusnega obdobja še niso povsem zanesljivi in zato ne morejo biti zanesljiva podlaga za sprejemanje sklepov in odločitev.

V avgustu in septembru 2018 so merilne naprave na Godešiču občasne izmerile visoke urne vrednosti trdnih delcev v zraku. Takoj, ko smo na merilni postaji Godešič zabeležili povišane urne vrednosti trdnih delcev, smo pričeli s skrbnim stalnim in podrobnejšim spremljanjem stanja in analizo rezultatov ter preverjanjem vseh ostalih relevantnih podatkov. Do sedaj smo v sodelovanju z izvajalcev meritev že izvedli naslednje aktivnosti:

- redno spremljanje in preverjanje stanja in delovanja merilne naprave na sami lokaciji merilne naprave,
- namestitev dodatne (kontrolne) merilne naprave na isti lokaciji,
- zbiranje ponudb za nakup merilnih naprav za merjenje smeri in jakosti vetra,
- pozvali smo industrijske obrate v širšem vplivnem območju, da nam poročajo o morebitnih nepravilnostih v proizvodnji, ki bi lahko imele vpliv na emisije snovi v zrak,
- vzpostavili smo sodelovanje z ARSO glede preverjanja pravilnega delovanja naprave in preverjanja rezultatov meritev te merilne naprave,
- dogovor z ARSO o postavitvi kontrolne merilne naprave na lokaciji Godešič,
- dogovor z ARSO o analizi izvora delcev PM 10.
- na ZD Škofja Loka in NIJZ smo poslali vprašanje ali se je povečala obolevnost občank in občanov z Godešiča za pljučnimi boleznimi v obdobju zaznane povišane vrednosti delcev PM 10.

Poročilo o ugotovitvah analize podatkov in ostalih relevantnih dejstvih bo predstavljeno na seji OS dne 20.09.2018.

III. PREDLOG SKLEPA

Predlagam, da Občinski svet obravnava predloženo poročilo in po razpravi sprejme naslednji

SKLEP

Občinski svet Občine Škofja Loka je sprejel poročilo o izvajanju programa varstva okolja za zrak v letu 2017

Župan Občine Škofja Loka
mag. Miha Ješe

